

Dotacije podružnici niso obdavčene z DDV

Sanja Savič, Deloitte
 evronaevro@finance.si

VPRAŠANJE: Ali so storitve, ki jih za tuje podjetje opravi njegova podružnica na območju Slovenije, obdavčene z DDV? Podružnica namreč na svoj transakcijski račun prejme denarna sredstva (ponavadi tako imenovane dotacije) za kritje stroškov svojega poslovanja. Ali je podružnica tujega matičnega podjetja v tem primeru zavezanica za DDV?

ODGOVOR: Vrhovno sodišče RS je s sodbo z dne 8. julija 2010 zavzelo stališče, da dotacije za kritje stroškov poslovanja podružnice niso predmet DDV ter da podružnica v tem primeru ni zavezanica za DDV. Stališče vrhovnega sodišča je drugačno od stališč prvo- in drugostopenjskega davčnega organa ter Upravnega sodišča RS ter po mnenju številnih pomeni precedens v slovenskem pravnem prostoru.

Poslovanje znotraj enega pravnega subjekta

Stališče vrhovnega sodišča se opira na temeljna določila zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), ki se nanašajo na pravni status podružnice, ter določila zakona o davku na dodano vrednost (ZDDV-1) v zvezi s predmetom obdavčitve z DDV. Status podružnice po ZGD-1 ni sporen, saj gre za subjekt, ki ni pravna oseba, in kot takšen se tudi piše

v sodni register. V skladu z ZGD-1 tuje podjetje prek podružnice opravlja pridobitno dejavnost v Sloveniji tako, da podružnica nastopa v imenu in za račun tujega podjetja, pri čemer mora uporabljati firmo matičnega podjetja, njegov sedež in svoje ime. Za obveznosti, ki nastanejo s poslovanjem podružnic, odgovarja tuje podjetje z vsem svojim premoženjem. Čeprav ima podružnica vse značilnosti stalnega poslovnega mesta, kot so obstoj in stalnost ter poslovanje tuje pravne osebe na območju Slovenije, ne gre za samostojni subjekt prava. Kot ugotavlja vrhovno sodišče, je poslovanje med podružnico in tujim podjetjem poslovanje znotraj enega pravnega subjekta.

Zavezanec za DDV je tuja pravna oseba

ZDDV-1 določa, da se DDV obračunava in plačuje od prometa storitev, ki jih davčni zavezanec opravi v okviru opravljanja svoje dejavnosti na območju Slovenije za plačilo. Promet storitev je po presoji vrhovnega sodišča mogoče opraviti zgolj med dvema subjektoma, in ne znotraj ene in iste pravne osebe. Davčni zavezanec po ZDDV-1 je vsaka oseba, ki kjerkoli neodvisno in samostojno opravlja dejavnost. Po-

družnica kot del tuje pravne osebe ne more samostojno opravljati dejavnosti, saj gre za isti pravni subjekt.

Vrhovno sodišče je utemeljeno zavzelo stališče, da je v primeru tujega podjetja in podružnice zavezanec za DDV tuja pravna oseba, in ne njena podružnica. Po presoji vrhovnega sodišča je podružnica poslovna enota tuje pravne osebe, ki ima obveznost opraviti obračun in plačilo davka za tujo pravno osebo. Ker davčni zavezanec ne more sam sebi opraviti storitev, plačila, ki ga tuje podjetje s svojega transakcijskega računa v tujini nakaže na transakcijski račun podružnice v Sloveniji, niso plačila za opravljeni promet blaga in storitev. Zadnje pomeni, da niso predmet obdavčitve v smislu prvega odstavka tretjega člena ZDDV-1.

Razsodba vrhovnega sodišča povzema sodno prakso sodišča ES, ki je v zadevi C-210/04 odločilo, da se stalna poslovna enota, ki ni različna pravna oseba od družbe, ki ji pripada, s sedežem v drugi državi članici in za katero družba opravlja storitve, ne sme šteti za davčno zavezanico zaradi stroškov, ki so ji bili pripisani za omenjene opravljene storitve.

Sodba vrhovnega sodišča bo nedvomno pripomogla k jasnejši opredelitvi pravnega statusa podružnice in njenega poslovanja v okviru slovenskega DDV, kar pa bo posledično ovrglo dvom, da bi bila denarna sredstva, ki jih podružnica prejme za kritje stroškov svojega poslovanja od tujega matičnega podjetja, predmet slovenskega DDV. ●